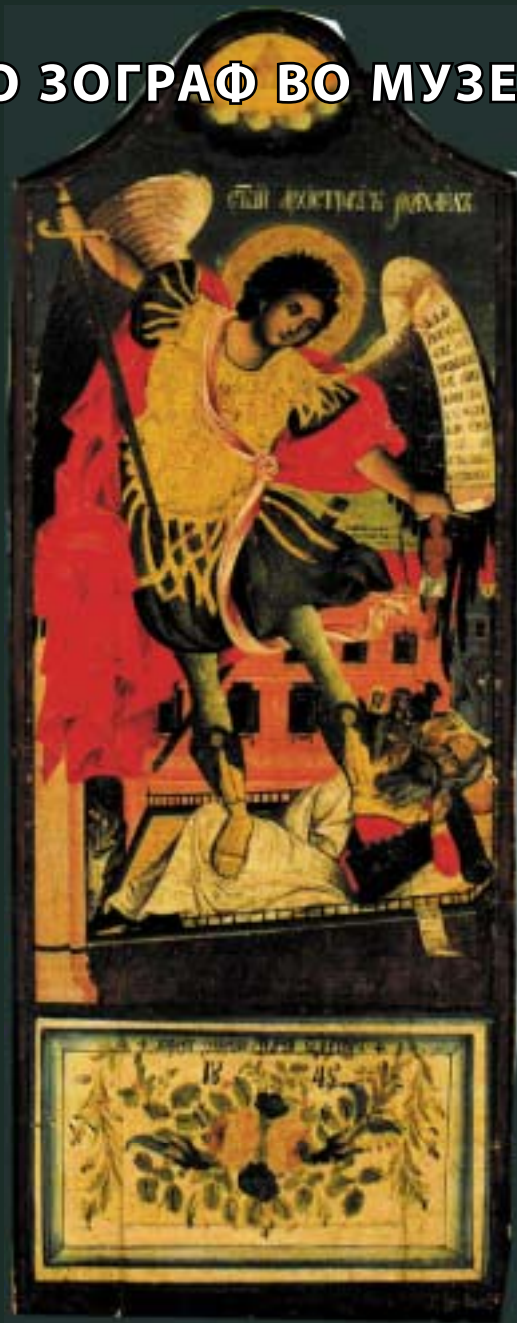

Изложба ИКОНИ ОД ДИЧО ЗОГРАФ ВО МУЗЕЈ

дел од неговото обемно, повеќегодишно творештво од Скопје и од скопскиот регион, кој се издвојува како еден од поважните и можеби најбогатите по бројот на зачувани иконописни дела. Изложбата ја подготви Викторија Грозданова-Коцевски, историчар на уметноста во Музеј на град Скопје, а ја отвори византологот и академикот Цветан Грозданов.

"Во црковната уметност на XIX век на македонската сцена, со својот импозантен опус и талент, како централна фигура се издигнува врвниот иконописец Дичо Крстевич-Зограф. Делото на овој мајстор, кој изработил повеќе од 2.000 икони, го следиме насекаде во

Развојот и постојаното надградување на својата уметничка, духовна и јазична култура големиот мајстор Дичо Зограф во големи размери го рефлектира врз својата богата ликовна дејност.

Одбележувајќи 135 години од смртта на големиот мајстор Дичо Зограф во Музејот на град Скопје беше отворена изложба насловена како "Иконописното творештво на Дичо Зограф во Скопје и скопскиот регион". Низ 16 икони, престолни, празнични и со ликови на апостолите, изработени меѓу 1845 и 1861 година, претставен е

ВРЕДНИТЕ РАЦЕ НА ВО МАКЕДОНСКА

Пишува: Милева ЛАЗОВА

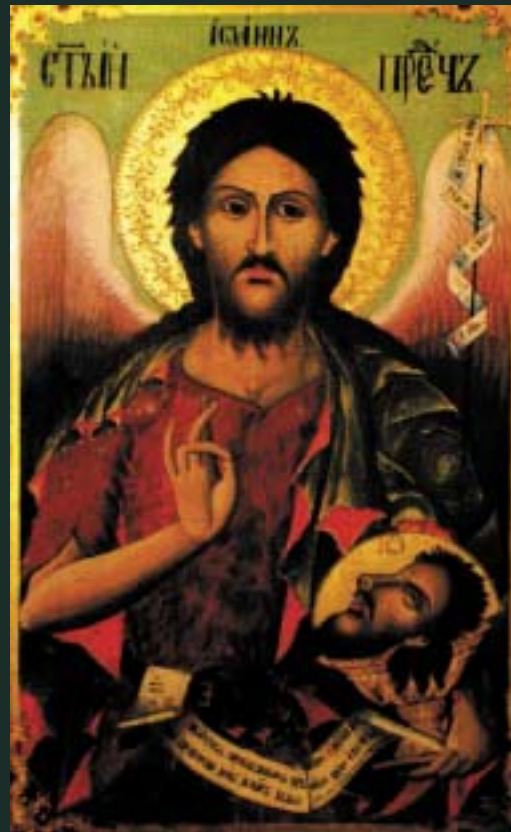
Ј НА СКОПЈЕ

Македонија, но и во Србија, Бугарија и во Албанија. Тој е најпродуктивниот зограф од времето на македонската преродба. Сепак, за да се добие целосна слика за досегашните истражувања и постојано новите достигнувања во осознавањето на Дичевиот опус, потребно е да се прикаже севкупната хронологија, со посебен акцент на делата на зографот во скопскиот регион", пишува во каталогот Грозданова-Коцевски.

Како што потсетува авторката на изложбата, заштоците од богатиот творечки пат на Дичо Зограф, во периодот од 1840 до 1844 година, сè уште остануваат неразрешена енигма на која идните проучувачи ќе треба сериозно да им се посветат. За најрано познато Дичово дело се прифаќа иконата "Богородица Пантохора" од црквата "Свети Јован Канео" во Охрид, која ја потпишал и датирал во 1844 година. Потоа Дичо работи иконописни нарачки за црквите во својот крај, во село Росоки и родното село Тресонче.

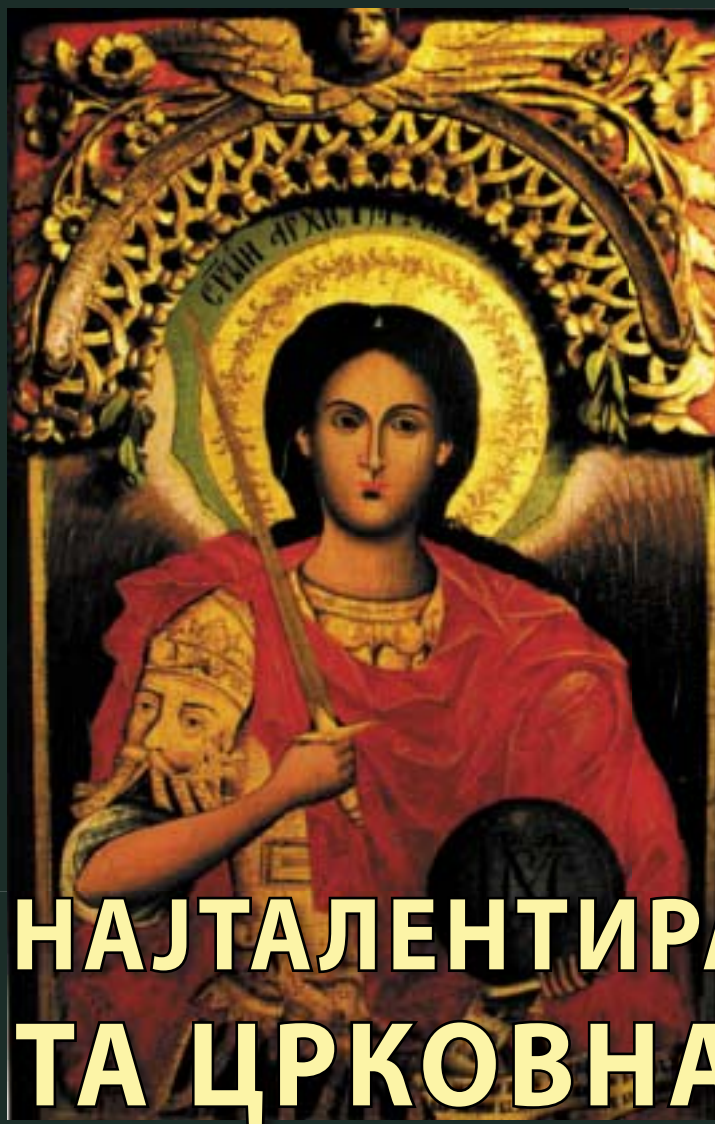
"Нови траги од Дичовата рака среќаваме и во струшкиот крај, во црквата 'Воведение на Богородица' во село Јабланица. Следните две години Дичовото дело го следиме во црквите од скопскиот регион. Работи во црквата

'Св. Богородица' ('Св. Спас') во селото Кучевиште, потоа во црквата 'Св. Ѓорѓија' во село Бањани. За овој храм ги работи иконите за целиот иконостас и го живописува целиот источен ѕид на припратата. Следните Дичови чекори се во 1846 година кога работи во манастирската црква 'Св. Илија Горни', над селото Бањани, додека во 1847 година продолжува да работи на иконите за целиот иконостас и ѕидното сликарство во куполата на наосот на манастирската црква 'Св. Никита' кај селото Горњани", објасни Грозданова-Коцевски.

По животниот и творечкиот пат во скопскиот регион, веќе во 1848 година, Дичо Зограф со зографски зафати се префрлува во црквите во реканскиот и во гостиварскиот крај. Во пределите на Западна Македонија континуирано твори сè до 1851 година, кога повторно се вратил да работи во регионот на Скопје, во месноста Горни Забел, над село Горњани. Во 1854 година работи во црквата "Св. Спас" во селото Црешево. Иконописниот ансамбл во овој храм, заедно со иконописните ансамбли од црквите "Св. Ѓеорѓија" во село Бањани и "Св. Никола" од село Глуово, е еден од најубавите и најбогатите од неговиот опус во скопскиот регион. Потоа работи и во кумановскиот, тетовскиот регион, во Охрид, Кичево, дури и во Бугарија, Србија...

"Развојот и постојаното надградување на својата уметничка, духовна и јазична култура големиот мајстор, во големи размери, го рефлектира врз својата богата ликовна дејност. Но, сепак сосема невидлива е разликата во квалитетот при обработката на иконите или композициите од ѕидното сликарство, што секако е обележје само за врвните мајстори на зографскиот занает. Исклучителните карактеристики на оваа личност, сами од себе, ја наметнуваат потребата за што поинтензивно натамошно разоткривање на делото и на личноста на најталентираниот зограф во македонската црковна уметност на XIX век", додаде Грозданова-Коцевски.

НАЈТАЛЕНТИРАНИОТ ЗОГРАФ ТА ЦРКОВНА УМЕТНОСТ